

mende egentlig skulde føle mig beroliget. Det ærede Medlem sagde: „Der ligger ingen som helst Bebudelse af, at der vil ske noget fra Folketingets Side, eller at Folketinget vil gøre andet, end hvad det hidtil har gjort.“ Men paa den anden Side skal jeg villig erkende, at det ærede Medlems Præmisser vare saaledes, at den Slutning, der skulde drages af dem, blev en ganske anden, end den, der er udtrykt i disse Ord. Det ærede Medlem føjede saa en Ting til, han sagde, at Følgen af dette Skridt blev, at Ministeriet var i Konflikttilstand. Det mystiske har jo noget forskrækkende for os Mennesker, og saaledes gaar det ogsaa med dette Ord, som jeg synes er ikke saa lidt mystisk. Jeg har spekuleret meget paa, hvad det egentlig betyder, at Ministeriet er i Konflikttilstand. Jeg maa tilstaa, at jeg trods al min gode Vilje ikke har kunnet faa nogen Forstaaelse deraf. Saa vil jeg meget hellere holde mig til, hvad det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) udtalte, som paa sin sædvanlige jævne Maade har sagt os, at Følgen af det Skridt, vi have gjort, er denne, at Arbejdsvilkaarene ville blive vanskelige for os. Ja, det kan jeg forstaa; jeg kan forstaa, at det kan komme til at virke ind paa Samarbejdet mellem Ministeriet og dette Ting, men lad mig dog minde om, at det Skridt, som er foretaget, er af en saadan Beskaffenhed, at man har anerkendt eller i alt Fald ikke benægtet, at vi have handlet i god Tro, at det endvidere er en given Sag, at det Formaal, vi have haft, udelukkende er et Statsformaal, uden at der har været noget som helst personligt forbundet dermed. Endelig vil jeg føje en Ting til: Lad dette Beløb, som vi have forbrugt, ogsaa være forholdsvis betydeligt, saa er det dog sikkert, at det har kunnet afholdes af Statskassen, uden at der derved er tilsidesat nogen anden Interesse, eller uden at nogen anden Interesse har taget Skade derved; saaledes er Forholdet. I forrige Samling skulde der dog have foreligget den samme Vanskelighed for Samarbejdet, men jeg vil minde om, at vi dog fik en ordinær Finanslov og bleve enige om tre saa vigtige og tillige saa vanskelige Love som Lov om Jord til Landarbejdere, om Formuefællesskab mellem Ægtefæller og endelig om Skoleloven. Naar vi ere naaede til dette, er det min Overbevisning, at Grunden dertil var den, at det ærede Flertal, trods dets Misstemning over for Ministeriet, har sat Hensynet til Sagens Realitet i første Række, og

jeg har Haab om, at dette Hensyn ogsaa vil blive hævdet fremdeles fra Flertallets Side.

Idet jeg saaledes nu forlader dette Spørgsmaal, skal jeg gaa over til at fremsætte nogle Bemærkninger, der ere foranledigede ved en Udtalelse fra det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) angaaende det Forhold, at Embedet som Biskop over Fyns Stift for Tiden er besat ved Konstitution. Min ærede Kollega Kultusministeren ønskede i forrige Samling at fratræde Stillingen som Minister ved Udgangen af Samlingen. Mit Ønske gik i modsat Retning. Jeg lagde megen Vægt paa, at han vilde fortsætte Ministergerningen, og det af flere Grunde, men særlig ogsaa af den Grund, at han som den, der her i Rigsdagen havde gennemført Skoleloven, var den nærmeste til at føre denne Lov ud i Livet. Jeg opfordrede ham derfor indtrængende til at blive, men mente, at jeg ikke kunde gøre dette, uden at jeg samtidig holdt ham Vejen aaben til, naar han fratræder sin Ministergerning, da atter at kunne optage det, der er hans egentlige Livsgerning, nemlig Embedet som Biskop i Folkekirken. Det var efter min Opfordring, at den Ordning blev truffen, som nu er truffen, nemlig at Embedet som Biskop i Fyns Stift varetages ved Konstitution, og jeg skal tilføje ved forsvarlig Konstitution, idet den paagældende Stiftsprovst, Stiftsprovst Balslev, som er konstitueret som Biskop, er bleven frigjort for andet Arbejde, saa at han kan lægge sin fulde Kraft over paa Udøvelsen af Bispegerningen. Hvad der her er sket, er noget, som ogsaa er sket i tidligere Tilfælde, hvor en Biskop har overtaget Stillingen som Kultusminister. Det skete i 1863, da Biskop Engelstoft indtraadte i Ministeriet, og ligeledes i 1867, da Biskop Kierkegaard indtraadte. Det er ganske naturligt, at det er saaledes. Bispeembederne ere saa faa, at en afgaaet Minister vil være udsat for at komme til at vente i en lang Aarrække, inden der indtræder en Vakance, saaledes at han paa ny kan optage sin tidligere Gerning som Biskop. Det ærede Medlem omtalte sluttelig en Adresse, som man havde agiteret for at faa frem fra Præster i Folkekirken. Hvorvidt denne Adresse har fundet nogen Tilslutning, ved jeg ikke og bryder mig heller ikke om at vide, jeg vil blot sige, at da jeg dannede mit Ministerium i 1897, var det mig magtpaaliggende at faa en af Kirkens Biskopper til at overtage Stillingen som Kultusminister. Jeg fandt, at Folke-